

អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយសុខភាព

សិក្ខាសាលាស្តីពី “ ការរៀបចំបង្កើតផែនការអភិវឌ្ឍន៍បញ្ចេញកាបូនតិចនៅកម្ពុជា ”

(ថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២)

ឯកឧត្តម មីក ឡឿងតុគា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ជាអធិបតីក្នុងការប្រារព្ធពិធីសិក្ខាសាលា

សារធាតុកាបូន និងសារធាតុម៉េតានជាសារធាតុចម្បងពីរ គួបផ្សំជាមួយសារធាតុមួយចំនួនទៀត ដែលបានរួមផ្សំបង្កើតឱ្យមានបាតុភូតកំហាប់ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់នៅក្នុងបរិយាកាស ដែលជាមូលហេតុបណ្តាលឱ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសាកលភពផែនដីពេលកន្លងមកនេះ។ សារធាតុកាបូនមានប្រភពចេញមកពីចំហេះនៃថាមពលជូសស៊ីលដែលជារឺធម្មជាតិក្នុងដី មានធុងថ្ម ប្រេងកាតនៅ និងឧស្ម័ន ដែលមនុស្ស បានធ្វើអាជីវកម្មទាញយកប្រើប្រាស់ជាថាមពលជម្រុញឱ្យគ្រឿងចក្រដំណើរការ ។ដោយឡែកឧស្ម័នម៉េតាន មានប្រភពចេញមកពីកសិកម្ម មានការដាំដុះ និងការចិញ្ចឹមសត្វ ។

បច្ចុប្បន្នកំណើនកំដៅសាកលបានបង្កឱ្យភពផែនដីមានភាពមិនប្រក្រតីជាបន្តបន្ទាប់បានគម្រាមកំហែងដល់ការវិវត្តន៍សេដ្ឋកិច្ចបង្កើនផលរបស់ប្រជាជន។ នៅគ្រប់ទីកន្លែងលើភពផែនដី មនុស្សបានសម្គាល់ឃើញថា អាកាសធាតុប្រែប្រួលអស់ហើយតាមរយៈការបង្ហាញឱ្យឃើញពីការកើតមានរដូវកាលលែងទៅទាត់ ។ នៅកម្ពុជាមុននេះ រដូវវស្សាជារដូវដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ពេញមួយរដូវ ហើយជារដូវដែលប្រជាជនធ្វើការដាំដុះដំណាំគ្រប់ប្រភេទតាមស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រដី ។ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ប្រជាជនខ្មែរមិនអាចអនុវត្តការដាំដុះតាមទម្លាប់ពីមុនបានទៀតទេ ព្រោះការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបង្កឱ្យមានគ្រោះរាំងស្ងួត គ្រោះទឹកជំនន់ ខ្យល់ព្យុះសង្ស្រា ឬអាចមានបាតុភូតកូនរដូវប្រាំងក្នុងរដូវវស្សា ឬពេលខ្លះក្នុងតំបន់តែមួយ

កន្លែងខ្លះកើតមានគ្រោះទឹកជំនន់ និងកន្លែងផ្សេងទៀតកើតមានគ្រោះរាំងស្ងួត ។

ជាការឆ្លើយតបបាតុភូតប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងផែនដីបណ្តាលមកពីផលធ្លុះកញ្ចក់ ដែលបានកើតឡើងពីកំហាប់ ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ក្នុងបរិយាកាស គោលការណ៍អភិវឌ្ឍន៍ត្រូវធានាចីរភាពបរិស្ថាន ការអភិវឌ្ឍស្អាត ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបែកចែក និងយន្តការអភិវឌ្ឍន៍បែកចែក.....ជាបរិបទថ្មីត្រូវបានលើកឡើងជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីទប់ស្កាត់និងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញកាបូន ហួសហេតុទៅក្នុងបរិយាកាស និងគាំពារសុខុមាល ភាពប្រជាជន ព្រមទាំងសុខភាពបរិស្ថាន។

ក្នុងស្មារតីនៃការអនុវត្តអនុសាសន៍យោគយល់គ្នាស្តីពីការបង្កើតបណ្តាញស្រាវជ្រាវ ស្តីពីការអភិវឌ្ឍបញ្ចេញកាបូនតិច ជាមួយវិទ្យាស្ថានយុទ្ធសាស្ត្របរិស្ថានពិភពលោករបស់ប្រទេសជប៉ុន ដែលបានចុះហត្ថលេខាកាលពីថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ ក្រសួងបរិស្ថានបានរៀបចំសិក្ខាសាលាមួយជាលើកទី២ កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ នៅសណ្ឋាគារ **ហ៊ីម៉ារី** ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយវិទ្យាស្ថានជប៉ុនខាងលើ។ អង្គសិក្ខាសាលានោះបានប្រព្រឹត្តឡើង ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តម **ជិន គ្រឿនធុត្តា** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងបរិស្ថាន និងលោកស្រី **តូ ម៉ុកុ** តំណាង សាកលវិទ្យាល័យ តូក្យូ។ នាឱកាសនោះមានវត្តមានលោក លោក ស្រីតំណាងក្រសួង / ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ មន្ត្រីជំនាញពាក់ព័ន្ធជាច្រើនរូបចូលរួមជាសមាជិក ហើយគោលបំណងនៃសិក្ខាសាលានោះ គឺដើម្បីសាងសង់សមត្ថភាពនិង លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងដល់អ្នកស្រាវជ្រាវ និងអ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តក្នុងការរៀបចំផែនការបង្កើតបណ្តាញស្រាវជ្រាវ អភិវឌ្ឍន៍បញ្ចេញកាបូនតិចនៅកម្ពុជា ។

សមាជិក សមាជិកា ដែលបានចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលា

ក្នុងឱកាសនៃការបើកសិក្ខាសាលា បន្ទាប់ពីលោកស្រី **តូ ម៉ុកុ** បានមានចំណាប់អារម្មណ៍លើកឡើងពីការរៀបចំបង្កើត ផែនការអភិវឌ្ឍន៍បញ្ចេញកាបូនតិចនៅកម្ពុជាជ្រាបរួចមក ឯកឧត្តម **ជិន គ្រឿនធុត្តា** រដ្ឋលេខាធិការ ដំណាងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ម៉ុក ម៉ារ៉េត** ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង បានមានប្រសាសន៍លើកឡើងថា " សិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះ ជាឱកាសមួយថ្មីទៀតសម្រាប់កម្ពុជា ក្នុងការរៀបចំ និងបង្កើតបណ្តាញស្រាវជ្រាវ និងការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស ប្រកបដោយការបញ្ចេញកាបូនតិចក្នុងការ ផ្សព្វផ្សាយមានការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយភាពបែកចែកជាងមុន ធន់នឹងការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ "។ ជាមួយនោះដែរ ឯកឧត្តមក៏បានលើកឡើងពីគោលនយោបាយបរិស្ថានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមាន សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយបានមានមតិលើកឡើងថា

ប្រទេសកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៥ និង បានចូលជាសមាជិកនៃពិធីសារកូរ៉ូនាខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០២ ហើយកម្ពុជាក៏បានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញាណៈ ធានយល់គ្នាលើការអភិវឌ្ឍបែកចែក សំដៅជម្រុញការអភិវឌ្ឍប្រទេសប្រកបដោយនិរន្តរភាពបរិស្ថានតាមរយៈការជម្រុញ និងការលើកទឹកចិត្តមានការអភិវឌ្ឍបញ្ចេញកាបូនតិច ។ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានកំណត់ទិសដៅធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរ ឡើងនូវផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនតាមបែបគម្រោងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍដោយ ផ្អែកលើគំនិតដូចគ្នា និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍បែកចែក ហើយការអភិវឌ្ឍបញ្ចេញកាបូនតិចសំដៅបង្កើនគុណភាពអភិវឌ្ឍន៍ ឈរលើយន្តការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាពបរិស្ថាន និងការកសាងធនធានមនុស្ស ។

មុនបញ្ចប់សុន្ទរកថានិងប្រកាសបើកសិក្ខាសាលា ឯកឧត្តម **ជិត ឆ្រៀនបុត្រា** បានសំដែងនូវអំណរគុណយ៉ាង ជ្រាលជ្រៅចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន និងប្រជាជនជប៉ុនដែលបានសហការ និងឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ប្រទេសកម្ពុជាទាំងផ្នែក ចរាចរណ៍ និងថវិកាដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រទេស ហើយឯកឧត្តមក៏បានសំណូមពរឲ្យវិទ្យាស្ថានយុទ្ធសាស្ត្របរិស្ថានពិភពលោក ឈប់ប្រទេសជប៉ុន និងសាកលវិទ្យាល័យតូក្យូឲ្យបន្តកិច្ចសហការគាំទ្រលើផែនការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងចូលរួមដោះ គ្រាយការងារប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាពិសេសការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនៅក្រសួងបរិស្ថាន ដើម្បីមានសមត្ថភាពគ្រប់ គ្រាន់ក្នុងការរៀបចំនិងបង្កើតគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ការបញ្ចេញកាបូនតិចនៅកម្ពុជា ។

សូមបញ្ជាក់ថា សិក្ខាសាលាស្តីពីការរៀបចំ បង្កើតផែនការអភិវឌ្ឍន៍ការបញ្ចេញកាបូនតិចនៅកម្ពុជា រៀបចំឡើងក្រោយ ពីកិច្ចប្រជុំកំពូលលើកទី៤ រវាងប្រទេសជប៉ុន និង បណ្តាប្រទេសតំបន់មេគង្គ (the Fourth Mekong-Japan Summit) ស្តីពីទសវត្សរ៍បែកចែកជប៉ុន និងបណ្តាប្រទេសតំបន់មេគង្គ កាលពីថ្ងៃទី២១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ នៅទីក្រុងតូក្យូ ។

រូបភាពអនុស្សាវរីយ៍រវាងគណៈអធិបតី និង សិក្ខាកាម

ឯកសារ នឹងរូបភាព : លោក **ហាក់ ម៉េវី**